

DOG ELAS ‚BASKERVILLES’.**KAPIT VELID. ELS ‚STAPLETONS’ DI ‚MERRIPIT HOUSE’ (3).**

„Obs valik vemo älundredobs, das pos deadam lügik siöra: ‚Charles’ < hibaonül nulik mogädiko ürefudom ad lödön is. Binos tuvemik ad flagön de man benolabik ad ditön de zif e fimalödikön pö top somik, ab no nedob sagön ole, das atos vemo veüton pro lödöns länäda. Siör: ‚Henry’ < labom, äsä niludob, dredälis lukredik nonik tefü mijenot?”

„Cedob otosi.”

„Fümo sevol-li konädi tefü dog milanani, kel dayagon famüli?”

„Elelilob atosi.”

„Binos bisarik, kio kredälisko feilans träitons atosi! Ali kan onas blümon ad yulön, das älogon jafäbi sümik pö maräd.” Äspikom atosi smilülölo, ab äküpob pö logs omik, das äjinom dacedön yegädi fefikumi. „Magäl siöra: ‚Charles’ < vemo peglepädon fa jenotem, e no dotob, das eseikon ome deadami lügik.”

„Ab lio-li?”

„Nevasit omik päfäkädükon sovemo, das komikam dog seimik äfägon ad blinädön vobedi deidöl lade malädik omik. Fomälob, das fe älogom bosü sümik ün neit et pö lael taxudik. Ädredob, das mifät seimik ökanon jenön, bi vemo älöfob bäldädani ed äsevob, das lad omik äbinon ifibiköl.”

„Se kis äsevol-li atosi?”

„Flen obik: ‚Mortimer’ < ikonon obe.”

„Cedol-li täno, das dog seimik äpöjuton siöri: ‚Charles’, e das seko ideadom sekü lejek?”

„Labol-li pläni seimik pötöfikum?”

„Ereafob ad slud nonik.”

„Söl: ‚Sherlock Holmes’ ereafom-li üfo ad seimos?”

Vöds at äkoedons töbidön obi ad natemön dü timül, ab loged lü logod takedälisk e nülöget kipälisk tävakompenana obik äblöfons, das süpäd nonik pidesinon.

Konot pofövon.

VÖG VOLAPÜKA.

‚Daniil Morozov’: redakan
ä vicifal,
‚shido2308@yahoo.com’,
‚Ekaterinburg’, ‚Rossija’ / Rusän.

Jäfidot soqa bevünetik Volapüka.

YELOD 34^{id}.
NÜM: 3.
2024 MÄZUL.
PADS: 21 jü 28.

O Volapükaf lens valöpo!

Amulo kanob notükön nunäd is bukas anik Volapüki tefölas. Fredob ad konstatön, das Volapükakadäm bleibon binön nogan ut, limans kela preparons penäd is nulik nitedikün e veütikünis pro reidans, kels olärnons Volapüki fütüro. Leigüpo pük obsik äs mekavapük alik binon fasilikum ka natapüks, sekü kelos nus lans cedons ön lanäl e vobiäl primana, das dalons lautön tida buk i. Dinäd at suvo kodon pölis difik in buks, ab spelob, das lanäl nulanas no omoikon, e poso opreparons dabükotis nulik ä pumenodölis tidamedömas oksik. Alo pübots nulik blöfons, das pük obsik pagebon, e stigädons votikanis ad lärnön oni.

Binos nitedik, das buk in vol obsik resodatopedas lölo panosükölas jinon binön med gudikün ad kipedön nüni. Atos tefon i buk is leäktronik pö bukems e selidöps bevüresodiks pübölis. Balido mögods binons vemikums, das bukems somik olaiblebons dagetoviks (pu medü toped: „Ragiv bevüresoda”). Telido „digitapiratans” ai kopiedons e spearükons valöpo konletis bukemas somik. Kilido ans (samo el Ridero Rusänik) sedons samädi leäktronik buka alik okik tatabukeme cifik läna okik. Vobots timakompenanas obsik ba no oglömädikons ed oyufons votikanis ad studön staböfikumo Volapüki.

Valanes gudikünosi vipöl redakan:

Daniil Morozov

LITERAT NULIK.

① FOVALISEDS FA ‚ARIE DE JONG‘ SA VÖDS SE ‚VOLAPÜKAGASED PRO NEDÄNAPÜKANS‘ E VÖDEMS CALÖFIK VOTIK.

Redakan: ‚Hermann Philipps‘ (‚Bad Godesberg, Bonn‘, 2024 febul).

Pübot rigik: ‚<https://www.facebook.com/groups/volapukalised/permalink/10160594733895129/>‘.

Utanes, pro kels el Facebook peproibon: ‚https://vk.com/volapuk_sprache?w=wall-69180623_826%2Fall‘.

Sotül nulik ut vödaliseda, kel ninädon vödis zao 25‘200 plödü vöda= buk gretik fa hiel Arie de Jong. Lebuk at binon sek vestiga laidulöl vöde= mas dasamik. I ninädon nulavödis fa kadäm pezepölis e fa lautans nuti= mik pedatikölis. Redakan so ebepenom diseini nuik oka: „In sotüls fütürik vödaliseda at osteifob ad metodön döfis e ad läükön vödedis, kels büo päneküpons.“

② BINOB-LI SMALIK? (Cilabuk telpükik labü pads 40.)

Lautan vödema: ‚Philipp Winterberg‘, magodan: ‚Nadja Wichmann‘, tradutan ini Volapük: ‚Andy Drummond‘ (toped lönik oma: ‚<https://www.andydrummond.net/>‘).

Dabükot Deutänapükik: ‚<https://www.amazon.com/klein-Binob-li-smalik-Zweisprachiges-Deutsch-Volap%C3%BCK-ebook/dp/BOBPMKR679/>‘.

Dabükot Linglänapükik: ‚<https://www.amazon.com/small-Binob-li-smalik-English-Volap%C3%BCK-ebook/dp/BOBK9KKBRN/>‘.

Magodabuk pro cils, sotüls kela dabinons in püks e dialegs mödiks, penotükon Volapüko tü 2023, yanul, 5. „Binob-li smalik?“ jiel Tamia ne= fümälof e bleibof säkön nimes difik, kelis kolkömofof pö tev okik. Fino dagetof gespiki bluvüköl...

③ VOLAPÜK FIKULIK AT. (Penots brefik Rusänapükik dö Volapükav.)

Tiäd rigädik: ‚Ehtot slozhnyj volapjuk. Ocherki po volapjukologii‘. Lautan: ‚Daniil Morozov‘. Dabüköp: ‚Izdatel'skije reshenija‘.

„No suemobs, das ekanol logön sleatodi,“ man balid äsagom. „Somikos löliko binon nedälovik. Atos ye no plu nu veüton. Bejäfobs säkädi.“

„Bötan ämäniotom eli ‚SkyFix‘ u somikosi. Mögos-li?“

„Fümö!“ äsiom kapo. „Nätükam no odulon lunüpo.“

„Begobs säkusadi demü neplit, kel ereifon oli,“ man telid äsagom.

„Gevobs ole fümü, das atos no plu ojenon. E nog bosu ...“

Vög oma äjnon binön boso tädik. Demü atos ibinof dredilik.

„Si!“ äsagof, dremäli ätaetölo.

„Demädü valiks palets peteföl spikolöd dö atos ko nek. Atos oblibonöd te bevü obs! Kanobs-li spetön seilöfi lölik ola?“ Älüodükom logedi koldälik, düfälik äl of. Äklülos, das ämutof lobedön. Äbuükof ad no vätälön sekis, if no öföloföv rajani at.

Äsiof kapo. „Baicedö! Nek ga okredonöv, das elogob sleatodi in sil.“

„Süperö! Zuo nog labol-li säkis seimik?“

Änoof kapo. Älöädons, ed ägegolons sui tärat, kö äpladof oki len tab, kö iseadof brefobüo. Mans tel et äleditoms ed ämogoloms. Älogedof löpio ed älogof, das sil äbinon leigöfiko blövik, löliko nen lefogs. E nen sleatods. Klülábiko säkädi pituvedon. Ma geilot sola äjnos, das is tim mödikum ipasetikon, kas ilifädons nino. Bisarikö!

Äprimof ad säkön oki it, va pubod et jenöfiko ijenon-la. Ämögos-li, das ibinos-la halud? U liud-li logamik? Äbinof-li balikan, kel ilogon sleatodi? Mens votik su spataveg ve jol ed in kafibötöps ba leigo pivisitons-li fa mans me pläns e nuned? Äzilogof zü ok, ab nek äkondötön miniludiko.

Bötan äblinom ofe bovüli nog bali labü ‚cappuccino‘.

„At binon glatik,“ äsagom ko smilil vemik. „Bo meritöl oni pos utos, keli ebeliföl.“

Äjonof äl sil, kö sleatod ibinon.

„Jinos, das säkädi petuvedon,“ äsagof visipölo.

Bötan no ägeädöm. Älogedom, äsava no äsuevom utosi, keli isagof.

„Gudö!“ äsagof, ed älipof eli cappuccino. Klülüko, no äsötöf mäniotön „pubodi“ lo seiman, ab atos leigo ätefon-li böteni, kel ga äsevom dinädi lölik at? Ba binos gudikum ad kondötön, äsava valikos äbinon ön stad gudik, pekontrolöl. Too äklülükos pö of, das ömna övestigof, va sleatods nonik äbinons in sil.

Neföro ga kanoy labön fümü tefü säkäds finenik somik. ■

Sleatod in sil.

Fa ‚Frank Roger‘, tiäd rigik: ‚The Crack in the Sky‘,
ini Volapük petradutöl fa ‚Hermann Philipps‘.

Jiel Charlotte äropof spati oka ve jol, bi ävipof ad drinön bovüeti kafa. Ätuvof seadöpi su tärat solöfik ed äbonedof bovüli labü ‚cappuccino‘. Täno ägetenükof oki, ed äjuitof solasvieti e melavienili.

Süpo äkupof bosu bisarik, ebo ven bötan äblinom drinedi ofa.

„Danö!“ äsagof. „Reto, sevol-li, kis binon atos? Logotos semo äs sleatod in sil, äsva emaibrekon-la. Ninälo säkob obe, kisi atos sinifon-la. Spelob, das binon nos fefik.“ Äjonof löpio pubodi, keli iküpf. Dido älo goton soäsä ikonof oni.

Bötan äjedom logedi brefüpik silio ed äsagom: „Jenöfiko logotos äs sleatod, ab no kudolös! Val ponomükon.“

Älülogof brefüpiko omi, täno äsagof: „Kisi vilol-li notodön me utos, das val ponomükon?“

„Sunädo otelefonob,“ äsagom nenkudiko. „Kvip ela SkyFix onätükon vifiko atosi.“

Bötan ägegolom ini dom. Älipof kafü oka ed älogedof lü sleatod. To vöds takedüköl böтана bos mifätik äsüikon de on. Neföro ilogof somikosi büo, ab alo no äcedof oni bümali gudik.

Mans tel äkómoms se dom stedöfo lü tabil ofa. Piklotoms tu gudiko ad binön törans – ba äbinoms sefaganetans u poldans in sifanaklots. Kisi äsinifon-li atos. Kis nu öjenon-li?

Balan manas äsagom: „Begö! okanol-li kekömön ko obs? Odulos mö minuts te nemödiks.“

„Atos kisi tefon-li?“ äsäkof bosu netakediko.

Man äjonom äs sleatod. „Tefon utosi, keli eküpol ebo nu. Klülos, das at ebluvükon oli, e sötöl getön ole pläni. Sökolös obis, begö! No kudolös!“

Älöädof ed äsökof ninio manis tel at. Ädugoms ofi lü tab in spadäd pödo, kö nek äkanonöv lilön onis, ed äbüdoms, das öseidofös oki.

„Kims binols?“ äsäkof.

Balan manas ädeimom säki: „Neveütikö! Binobs is ad tuvedön säkädi.“

„Elogol bosu bluvüköl,“ man telid äsagom.

Äsiof kapo. „Elogob sleatodi in sil. Dido ejeikon obi. Kis binon-li atos?“

„Säkäd kaenik,“ man ägespikom. „Ba sek käla nesaidik. Ün tim lätik säkäds vemik tefü finen ädabinons. Seko somikos kanon komädön, do no söton jenön. E fümü nek dalon küpön atosi.“

Kot: ‚ISBN‘: 978-5-0062-2924-2. Pads 180 in sotül bükik.

Pad bevüresodik ko pübot: ‚https://ridero.ru/books/etot_slozhnyi_volapyuk/‘.

Pad pö bukem bevüresodik: ‚Litres‘: ‚<https://www.litres.ru/book/daniil-moro-zov-32929570/etot-slozhnyy-volapuk-ocherki-po-volapukologii-70327654/>‘.

Ninädon gramati brefik Volapüka pro Rusänapükans, penotis dö säkäds difik Volapükava, dokümis dö jenotem Volapükamufa in Rusän ün tumyel degzülid. Ponun buka so tononöv Volapüko: „Tiäd sökoda yege dilas: „Volapük fikulik at“ primo pedatikon as med taspika ta lesags se kü zeils propagidik esüköls in bepenots brefik e tidabuks pro primans tefü fasil levemik Volapüka. Tiäd at soelöfiko pereidöl binon tatikälük, bi püks pageböl nestipiko fikuliks nonons, ai nedos kuratükön, pro kin e tefü kis fikulons. Samo pro utans, kels no kösömons ad gebädön lartigis (fümiki e nefümiki), Volapük tefü atos no jinonöv binön fasilik, leigoäsä binonöv fasilik ma fonet pro utans, pö kels ad distidön vokatis: „e“ e „ä“ < no binos fikulikum kas natemön. Ye — äsä penets ömik buka at jonons — bos pö mödikünans lärnanas Volapüka fikulon, efe ad dasevön oni püki livätik labü noms e patöfs löniks flagöls bejäfi küpälik, no finidi. Suvo — desino u nenviliko — Volapükans steifülons gönü fasilükam geba plagik püka ad lönedükön oni bai kösömots spikik oksik, sümükölo ko Lingläna, Fransäna, Rusänapüks, sperant, ... Atos dilo paplänos dub jenotem mäpetik Volapüka; valans sevons, das esufon feafomamis plu bali, e jinos, das tim pötöfik ekömon-la ad ut nulik. Jenöfo Volapük, kel äsva älabon-la büo cilüpi neküpidik, yunüpi volutiälük, kü äreafon de le muam bal ini ut votik, ereafon ad stad maxumiko mögiko leigavetik pro ok. Ad blebükön oni somiki binos siämaröletik tefü el „ad fölon konsälis büanas gretik obsik“: ‚Schleyer‘, ‚Schnepper‘, ‚Kerckhoffs‘, ‚Rosenberger‘, ‚Sprague‘, ‚de Jong‘, kelans älevüdoms ad vitön traduti vödik, steifön ad no gebön fomis notoda tikodas balido süiköls in tikäl, ab ad sukön mu suemovikis pro foginänapükans, efe neudikis. Klien at ad fömön stüli bevünetik jünu vedükon Volapüki küpädiki leigodü mekava püks mödikün ed ädistükon oni de pükadisins valik suniko pos on ädavedöls (sis pub speranta). Atos labükön Volapüki me lönöf e vedükon oni demü pats ömik fikuliki pro alan, ab seko suemoviki pro valans nesekidiko de lomapük, sevabo bali pükas neudikün in grup volapükas.“

④ **EL ‚MODERNES VOLAPÜK‘** (tidabuk Deutänapükik).

Tiäd: ‚Modernes Volapük‘. El PDF labü pads 166 + 3. Lautan: ‚Juha Stump‘. Pepüböl tü 2024 febul 9. Ladet leäktronik pübota: https://www.yumpu.com/de/Modernes_Volapük‘.

Püböt at labon dilis tel. Dil balid ninädon bepenami gramata Volapüka bai tidabuk legudik fa ‚Johann Schmidt‘ pro Deutänapükans. Dil telid ä smalikum ninädon mobis lautana tefü votükam Volapüka pö geb mudöfik. El Hermann Philipps: cifal < epenom bevüresodo lautane sökölosi:

„Vemo eplidob fonuni lunik ola. Jenöfiko ya eropob studi demü pöks e pöls mödik, posä ireidob padis 30.” Poso emäniotom dinis anik, kelis lautana bo ekoräkon in sotül nulik buka ot. I cifal epenom:

„Valemiko vilob mäniotön, das in tidabuk dö Volapük pro primans no sötoy mäniotön fomis de sotüls vönädik Volapüka tumyela 19^{id}. Atos te kofudükön lärnölanis.

Zuo cedob, das pas sötoy sevön vemo gudiko püki, büä lautoy tidabuki dö pük at. Ba okanol koräkön buki olik, posä ulärnol gudikum Volapüki. Vilöfo oyufobs oli.”

Bevü mobs difik lautana klienon ad nulädükön tatanemis bai bolitastad nutimik. Flanaü redak dalob niludön, das ifi kadäm ozeponöv menodi at stüla mudöfik, dil gretikün menefa no oprimonöv fredö ad spikön me Volapük, kludo votükams somik no binons zesüdiks. Mobs votik ad fasilükön spiki Volapükik pro gebans (mal plunuma i papladon fo deklinamal [*domsa, domas]; subyet ä pönop pösodik no pamoädon in set alik; läods papladons fo subsats ut, kelis fümetons, e no padeklinons; subsats anik labons vokati primik ma fom valöpo sevädik) i no jinons binön frutiks. Binos nitedik, das sümons ad gebäd Volapüka dü period primik.

CEDS E TIKODS.

In Rusän ünü yels deg val votikon, ünü yels teltum nos votikon.

Hiel *Pjotr Stolypin* (balidal Rusäna de yel: 1906 jü 1911).

Mödikans klienons ad cänidön suemodis tel: els „lomän” ed „or, o klatal!”

Hiel *Saltykov-Shhedrin* (calan e lautana Rusänik, 1826—1889).

SLUDS KADÄMA.

1. Kadäm ezepon nemi taledavik, kel nog ädefon in Volapük:

Tarkop = ‚Antarctica‘.

Dub atos lised nemas Volapükik kontinänas ün timäd nuik vedon fulanumik:

Siyop, Frikop, Nolüda=Merop, Sulüda=Merop, Tarkop, Yurop e Stralop.

2. I kadäm elonöfikon subsati: **lekontinän** (Lingl.: ‚supercontinent‘, Deut.: ‚Großkontinent, Superkontinent [in früheren oder künftigen Erdzeitaltern]‘).

3. Nems lekontinänas vönik no neodons nemis lönik Volapükik. Plao geboyös lartigis „el” ud „elän” sa foginavödis: els (eläns) Gondwana, Pangäa, Laurentia, e ret.

4. Kadäm ezepon as pläots vödis: **Laurasiyop e Ru=Laurasiyop**, bi vöds at sevädons bevü Volapükans dub yeged tefik in vükiped.

Ma pened de ‚Hermann Philipps‘: cifal.

